

Lesson 14

Nabi Nu duk lasey mahadjehin

Panagna'an 7

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan "*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*".

Si lesson dehelluhin takalete ne sabab tagna' istori Nabi Nu; kesempū' pangkatnen ne iye amban Apu' Adam. Bisan ma'ekkahin masaley la'at duk luwal tapikilden kadupangan, Nabi Nu nuhut Tuhanin. Bakas kitete we' **Tuhanin suse** sabab me' duse tubu' Apu' Adamin. Pa'in Kitabin "*we' lumandu' ne te'ed duse me' manusiya' si dunyahin duk luwal hadja tapikilden maghinangan mala'atin.*" (Panagna'an 6:5) Hangkan maggara' Tuhanin maka'atan me' madusehan si dunyahin.

Saguwa' **kasulutan Tuhanin** pu Nabi Nu pegge' Nabi Nu malasa si Tuhan duk **kahagad si lapalnen**. Manjari dembuwa' ellew pa'in Tuhanin pu Nabi Nu: Tibūs ne pikilankun mapatey kēmon manusiya'in pegge' penno' ne dunyahin we' kala'atanden. Papiku lasey mahadjehin si dunya supaya magka'at kēmon ma'ellum si babew dunyahin. Bang ka'u, subey kew ngahinang kappal hadje supaya niya' palahihanbi duk me' anak-andabin.

Bang piyen tahun lubagan Nabi Nu duk pamilyanen maghinang kappal hadje iyan. Saguwa' Nabi Nu duma'in hadja maghinang kappal. Magmahalayak isab iye si me' a'a sinduwehin, pa'inne: Magsusun ka'am duk lebbahanun bi dusebin duk balik ka'am si Tuhan! Tuhan Mabentelin sōng hukumne dunyahin!

Pakale ke me' a'a masaley, pagsusunande ke duk lebbahande ke duseden duk kahagadde ke lapal pinasampay we' Nabi Nu amban Tuhanin? Ine tapikilbin? Niya' ne ibuhan tubu'an Apu' Adam si dunyahin masa miya'an, ara'-ara'bi, piyangan magsusunin duk kahagad si Tuhanin duk padiyalem kappalin? Pa'in Kitabin: "...*luwal du hadja walu' a'a matimbulin...*"(1 Petros 3:20)

Piyangan siye makahagad si Tuhanin? Walu' du: Nabi Nu duk andanen, tellungan me' anakden duk me' andaden. Kēmon me' sinduwehin ga' kahagad si lapal Tuhanin. Me' sinduwehin ga' pakale si pagmahalayak Nabi Nuhin, me' sinduwehin ngudji' hadja. Kannalde we' binalew iye pegge' maghinang iye kappal si lugal ga' niya' bohe'ne hadje. Kaw siye missā kuwe' inin: “Payamanun a'a iyan! Maghinang iye kappal hadje manamal tu'u si lahat diyata! Kaw binalew si Nu! Laseyey tu'u si lahat toho' manamal? Ga'i makajari! Bu pesōng pe, hāp du Tuhanin; ga'i du paka'atanne me' a'a bakas pinapanjarinen! Binalew kew, Nu!” Saguwa' Nabi Nu ga' pakale bisaan iye palanggalande bissā pegge' kahagad iye si me' bakas bissā Tuhanin. Masi du iye pala'us maghinang kappal duk magmahalayak, pa'inne, “Magsusun ka'am duk lebbahanun bi dusebin! Hukum Tuhanin du dunyahin! We'ey ka'am ga'i ngatu kahagad si lapal Tuhanin? We'ey ka'am ngatu magmula?”

Ujudnen, ubus ne hininang kappalin we' Nabi Nu duk pamilyanen. Si kapitulu ennem dem ayat tuggu si jūd Panagna'an batsate: “*Hininang we' si Nu kēmon panganda'akan Tuhan iyehin.*” (Panagna'an 6:22) Memes ne kappalin. Kumpeleto ne kēmon. Luwal sa' dembuwa' mangga'in: Nabi Nu duk pamilyanen subey pe padiyalem kappalin. Kaw pe Nabi Nu missā balik pasuley muyu'-muyu' me' a'ahin: “Pakale ka'am si Tuhan! Magsusun ka'am duk kahagad ka'am si lapalnen! Sōng tekka ne laseyin! Pa'asek ka'am dem kappal pād-pād makajari pe! Luka pe gawangin! Sine-sine palabey amban gawangin timbul du. Seguwa' bang ga'i ka'am ngatu padiyalem sa'ingge katimbulbi amban hukuman Tuhanin?” Sa miya'an pina'in Nabi Nu si me' a'ahin. **Saguwa' ga' siye pakale.**

Hangkan pa'in Kitabin si kapitulu pitu':

(Panagna'an 7) ¹*Manjari pa'in Tuhanin pu si Nu, “Pasakey ne kew pī dem kappal duk kēmon sawe'nu dambuwa' luma'in. Pegge' takiteku we' ka'u du hadja dendangan mabentelin si kēmon me' pagkasino manusiya'.* ²*Kēmon bayu'-bayu'an hayep tahalal, mo'o kew pitu' lella duk pitu' dende. Bang me' hayep mangga'i tahalalin, duwe-duwe kew hadja mo'o, dambuwa' lella duk dambuwa' dende.* ³*Damikkiyan isab me' manuk-manukin subey kew mo'o pitu' lella duk pitu' dende da bayu' supaya ga'i lepas seppuhanden tu'u si dunya.* ⁴*Pegge' puwas da simana binna'an, palabo'ku ulanin si dunya duk ga'i padeheng dem ampatpū' ellew duk ampatpū' sangem. Duk kēmon bayu'-bayu'an bakas pinapanjarikun sasuku tege napas matey du.”* ⁵*Manjari tinuhut we' si Nu kēmon panganda'akan Tuhan iyehin.*

Ine jānnen hangkan disi Nabi Nu duk pamilyanen pasakey diyata' kappal? Pegge' kitede ekka gabun? Pegge' ta'ükde ne we' sōng ulan? Duma'in! Ga' niya' gabun kitede pag pediyalem siye dem kappal. Ine

jānnen hangkan siye pa'asek? Dembuwa' hadja jānnen. Padiyalem siye pegge' **kahagad siye si me' bakas pina'in we' Tuhanin**. Kaw niya' a'a si luwasan tapikilde: "Kahagad ku isab si Tuhan, saguwa' ga'i ku pa'asek dem kappal iyan! Kahagad ku si Tuhan, saguwa' ga'i ku makajari kahagad si minahalayak si Nu iyan!" Ine makajari pa'inte sabab me' a'a iyan? Pa'inte, we' **ga'i siye te'ed kahagad si Tuhan**, pegge' ga'i siye kahagad si bissā Tuhan minahalayak we' nabi Tuhanin. Ga'i siye ngatu magsusun duk ngalebbahan duseden duk ga'i siye ngatu neyima' lān minemes we' Tuhanin palabey amban Nabi Nu supaya siye timbul. Kaw pahadjede Tuhanin duk behede, saguwa' ateyden tala du, tala du te'ed amban iye.

Pa'in Kitabin:

"Na, pasakey ne si Nu duk me' anak-andanen duk me' ayu'annen pi dem kappal duk siye ga'i ta'abut we' laseyin. Pasakey isab me' hayep tahalalin duk me' hayep mangga'i tahalalin duk me' manuk-manukin duk kēmon mapalele diyata' bulakin. Padiyalem siye pi pu si Nu dem kappal, duwe-duwe siye lella-dende sa panganda'akan Tuhan si Nuhin.....(Ubus) tinambel ne we' Tuhanin gawang kappalin."

(Panagna'an 7:7-9,16)

Takalenu ke bang ine hinang Tuhanin pag ubus padiyalem disi Nabi Nu duk pamilyanen? Pa'in Kitabin, "**Tinambel we' Tuhanin gawangin!**" Tekka ne ellew mulka' Tuhanin. Tiggel ne pasensiya Tuhanin si me' a'a masa miya'an, saguwa' kuwe'itu **ubus ne pasensiyanen!** Luwal **mulka'nен matelebbihin**. Tinambel we' Tuhanin gawangin; bu bang Tuhanin manambel gawangin ga' niya' makajari ngalukane.

Ubus, pinapī we' Tuhanin bohe' laseyin sa bakas pananggupnen. Ngalindem langitin; nihup belyuhin. Niya' gabun duk lugung duk lalat duk linug. Kuwe'itu **migpid we' talewden** me' tubu'an Apu' Adamin. Pag sanyang pe lahatin, kamurahan siye ngatuhan Tuhanin si bissāhande duk si hinangande. Saguwa' kuwe'itu pegge' nagna' ne tekka hukuman Tuhanin, ga'i ne siye ta'u missā! Tekka ne orasnen duk paharap siye si Tuhan duk hukumanne mabentelin, bu ga' niya' patapukande!

Landes manamal ulanin; me' buwal malalem diyalem bulakin ellum ne duk ekka bohe' paguwa', tahikin duk me' bohe'in dunuk duk ka'ujudanne lasey manamal. Kēmon puweblo duk kaluma'an dunukan. Me' a'a mangga'i magtawus tabo'o we' dunukin, lahi pegge' kadahitan siye, miha kūd duk punu. Me' a'a bakas mangudji' Nabi Nuhin duk maneyikutan lapal Tuhanin, kuwe'itu kata'uhande we' kēmon pina'in Tuhan palabey amban nabinen **to'o te'ed**. Saguwa' kata'uhan inin ga'i ne **nabang** si siye pegge' ga' ne niya' dapatde magsusun; lugal para pagtimbulin ubus ne. Kaw me' sinduwehin maggasud tudju Nabi Nu, pa'inde, "Nu, Nu! Lukahun gawangin! Nu, tabangun kami! Timbulun kami! Kahagad kami ne pina'innun, Nu!"

Tewwa' pina'innun! Kahagad ne kami! Kahagad ne kami!" **Saguwa'** tarasaw ne siye. Tinambel ne we' Tuhanin gawangin. Ellew para pagtimbulin ubus ne. Tekka ne ellew paghukumin. Bisan bang siye māku-māku, nāring, magpogpog si gawangin, bisaan bang kata'uhande ne mato'ohin – ga'i ne makajari ganti'ande pikilan Tuhanin. **Bang tinambel ne we' Tuhanin gawang pagtimbulin, ga' niya' makajari ngalukane.**

Manjari, pa'in Kitabin we' dem ampatpū' bahangi luwal ne hadja landes manamal ulanin, duk sigi-sigi ne hadja dunuk sampay bisaan me' punuhin latap we' bohe'. Saguwa' kappalin pagampung dem bohe'.

"Manjari, kēmon ma'ellum diyalem dunyahin matey ne. Pinamula we' Tuhanin kēmon ma'ellum diyalem dunyahin, manusiya', hayep, me' bayu'-bayu'an mapalelehin, me' manuk-manukin. Magmula siye kēmon. Luwal matalebbi ma'ellumin disi Nu duk me' sawe'ne dem kappalin." (Panagna'an 7:21,23)

Tumanan Tuhanin ke bakas pananggupnen? Na, bugtu'! Hukumne ke me' madusehanin mangga'i mangatu magsusunin? Bugtu' hukumne! Hukumne kēmon mangga'i diyalem kappalin, sa bakas pina'innen.

Me' bagayku mapakalehin, taman inin ne hadja istori Nabi Nu ellew inin. Bang amban kahandak Tuhanin ubuste istori inin si lesson mapaturulin, duk payamante bang sa'ingge disi Nabi Nu duk anak-andanen la'i diyata' kappalin. Saguwa' niya' pe dembuwa' importante subey ayate amban istori hukuman lasey mahadjehin. Inin ne: **Niya' gara' Tuhanin ellew seddili si pesōngan bang hukumne me' a'a si dunyahin.** Duk ellew pangahukumne si pesōnganin mas pesōng makatalew amban hukuman matekka si manusiya'in masa Nabi Nu!

Pakale ka'am si me' sinulat we' dembuwa' me' nabi Tuhanin sabab ellew hukuman si pesōnganin hātinene ellew kiyamatin. Pa'inne:

*"Manjari inin, niya' takiteku kursi pote' duk hadje. Takiteku isab maningkolo' mala'ihin. Sābu miya'an, bessuwang dunyahin duk langitin lanyap amban pana'an Tuhanin duk ga' ne siye takite balik. Manjari takiteku kēmon me' pateyin, mākanak-a'a bahi', langkew pag'a'anen atawa diyawa', nengge la'i paharap si kursi miya'an. Ubus bu iluka ne me' libruhin sampay libru bakas panulatan ēn me' a'a ka'urungan umul ga' tamanannen. Manjari kēmon me' pateyin hinukum ne dangan-dangan sabab bakas tahinangde ka'ellumden pegge' la'i kēmon tasulat dem me' libruhin. Manjari sasuku ga' talista ēnnen dem libru panulatan ēn me' a'a taga umul ga' tamanannen, ilakasan isab dem **ebbut meylang kuwe' luha lamewin.**" (Me' Pinakita'u 20:11-12,15)*

Me' bagayku mapakalehin, bang tapikilnu ellew paghukum makatalew iyan, ga'i ke kew tinalew? Tasulat ne ke ēnnun dem libru

bakas panulatan ēn me' a'a ka'urungan umul ga' tamanannen? Padiyalem ke kew si gawang pagtimbul iluka we' Tuhanin? Pa'in Lapal Tuhanin: **“Ellew inin ne ellew pangeddew Tuhanin pamakitene lasanen. Ellew inin ne ellew panimbulne ka'am amban hukuman dusebin.”** (2 Korinto 6:2) Bakas kitete we' pasensiya te'ed Tuhanin masa Nabi Nu duk buyu'-buyu'ne me' a'ahin dina'ak magsusun duk ilebbahan duseden duk kahagad duk timbul, saguwa' ujudnen tinambel we' ne gawang pagtimbulin. Sine-sine ga'i ngatu padiyalem gawang kappalin, tewwa' we' hukuman Tuhanin.

Sabab **Ellew Paghukum si pesōngan**, bang hinukum dunyahin we' Tuhanin duk hukuman bentel, pa'in Kitabin: **“Bessuwang hadja iyan tekka ellew papitu Panuhutanin kuwe' papitu a'a panangkew bessuwang hadja tekka sangem. Bang me' a'ahin magpa'in, ‘Na, sanyang ne. Ga' ne niya' makasiya-siya,’ bessuwang hadja iyan tekka bala'in duk magnula siye. Keddut patekka bala'in kuwe' dende bessuwang peddi'an bang sōng nganak bu ga'i iyan lumahi me' a'ahin.”** (1 Tessalonika 5:2,3) Ga' niya' a'a lumahi ellew iyan, luwal me' mapadiyalem si gawang pagtimbul bakas iluka we' Tuhanin para si me' tubu'an Apu' Adamin.

Kata'uhannu ke sabab **Gawang** iluka we' Tuhanin para si madusehanin? Kata'uhannu ke sabab lān palahihan minemes we' Tuhan para si ka'uhin? Sine mangga'i matewwa' hukuman laseyin masa Nabi Nu? Luwal me' mapadiyalem si gawang kappalin! Sa miya'an du isab bang ellew paghukum si pesōngan. Pinakitehan kite dem Kitab we' niya' **dembuwa' gawang pagtimbul** minemes we' Tuhanin para si me' tubu'an Apu' Adam madusehanin. Kata'uhannu sabab gawang pagtimbul iyan? Pakalehun bissā bakas pina'in we' Mapasellet masutsi bakas pinapitu we' Tuhan si dunyahin. Pa'inne: **“Aku dalil gawangin. Sine-sine padiyalem amban aku, timbul iye!”** (Yahiya 10:9) **“Sabernal akahante ka'am, sine-sine makakale me' panolo'kun duk kahagad si mamapitu akuhin, ellum iye salama-lama. Ga'i iye tewwa' hukuman Tuhanin.”** (Yahiya 5:24)

Me' bagayku, taman inin ne dahu' ellew inin. Saguwa' si me' lesson si pesōngan ekka pe ta'ayate sabab Manimbul inin pinapitu we' Tuhanin si dunya. Iye magpa'inin, **“Aku dalil gawangin. Sine-sine padiyalem amban aku, timbul iye!”**

Na, hāp isab bakas kew pakale. Bang amban kahandak Tuhan, si lesson mapaturulin maki sa' ubuste istori sabab Nabi Nuhin.....

Karayaw iledjiki'an kew we' Tuhanin duk tinolo'an kew sasangnu mikil-mikil sabab panilew inin amban dem Lapalnen:

“Inumey kalumeppate amban mulka' Tuhanin bang ga'i hinangte ine katimbulan mahadje inin?” (Hibrani 2:3)

Wassalam